

strekken om de NSB te bevorderen (tenzij zij met betrekking daartoe doeltreffend zijn verbeterd, gewijzigd of besnoeid), het katholiek karakter aan uw blad ontnemen en dat zulks ook ter kennis van de gelovigen zal worden gebracht . . . En het Hoogwaardig Episcopaat verklaart vervolgens, dat het niet in acht nemen van deze normen in het algemeen moet worden beschouwd als in belangrijke mate steun verlenen aan de NSB, en dat de verantwoordelijke personen ook vallen onder de daarop gestelde sancties.

Om een eensgezinde houding te bereiken, zou het Hoogwaardig Episcopaat het ten eerste op prijs stellen, via de geestelijke adviseur, prof. dr. T. Brandsma, een schriftelijke verklaring te ontvangen, dat u als directeur of hoofdredacteur deze richtlijnen wilt volgen' –

neen, Titus Brandsma wilde de leidende figuren van de katholieke dagbladers geen enkele mogelijkheid laten om onder die richtlijnen uit te komen!

Zijn concept werd op 14 januari door de aartsbisschop aan de bisschoppen toegezonden. Een dag later volgde nog een aanvulling: 'Bij het opnemen van berichten en verslagen van nationaal-socialistische zijde, waarvan de opname verplichtend wordt gesteld, moet de bron worden aangegeven' – anders gezegd: men behoefde dergelijke berichten en verslagen niet te weigeren. 'Wij en verscheidene anderen, aan wie wij deze vraag voorlegden, zijn er van overtuigd', aldus de aartsbisschop in zijn toelichting,¹

'dat het publiceren van dergelijke berichten met bronaangave geen invloed op de lezer heeft en geen ergernis wekt. Wij zijn dus van mening dat wij dit zo moeten laten als het op het ogenblik is, aangezien anders de katholieke pers vast en zeker opgeheven zou worden. Dit zou niet alleen een grote economische schade betekenen voor diegenen die aan de rooms-katholieke dagbladen meewerken, maar ook de lezers aanleiding geven, het huidige abonnement aan een gevaarlijker en neutrale krant over te dragen. Onze mensen willen immers een krant lezen, al gaat het maar om de advertenties. Een katholieke krant die nog net als zodanig aangeduid kan worden, is in elk geval beter dan een neutrale.'

Op dezelfde dag waarop de aartsbisschop deze aanvulling plus toelichting verzond (15 januari), kreeg hij uit Nijmegen een brief van Brandsma. Deze had gunstig nieuws. Bodewes, ook anderen, hadden in Den Haag besprekingen gevoerd en daarbij was hun meegedeeld dat niemand de zaak op de spits wilde drijven: NSB-advertenties zouden aan de katholieke bladen *niet* aangeboden worden. Brandsma gaf de aartsbisschop in overweging, voor-

¹ Wij bezitten hier niet de Nederlandse tekst van. Het stuk werd bij Titus Brandsma in beslag genomen. Wij hebben de Duitse vertaling er van (*HSSuPF*, 58 e) in het Nederlands terugvertaald.